

Bijlage bij de brief d.d. 3 oktober 2021 (kenmerk: IENW/BSK-2021/263406): "Inzicht in uit te voeren taken Omgevingsveiligheid en beschikbare middelen"

Bijlage 1 Overzicht te inventariseren werkzaamheden

Met dank aan de Omgevingsdienst Regio Utrecht is deze tabel tot stand gekomen. De tabel biedt een overzicht van de werkzaamheden die in het kader van Omgevingsveiligheid in beeld gebracht moeten worden per gemeente/regio. Daarnaast is weergegeven wanneer de werkzaamheden uiterlijk uitgevoerd moeten worden en wat de mogelijke consequenties zijn bij niet tijdige uitvoering. Voor overzichten voor gedetailleerde inventarisatielijsten of de notitie van de ODRU wordt verwezen naar [Hulpmiddelen | Register externe veiligheid](#).

	Activiteit	verantwoordelijke	Datum gereed	Plicht of wens	Toelichting	Consequenties bij niet tijdig gereed	Stand van zaken regio/gemeente
1	Omzetten inrichtingenbestand naar activiteitenbestand	Beheerder bestand	1-7-2022	Wens	Het begrip 'inrichting' uit de Wet milieubeheer wordt losgelaten onder de Omgevingswet en vervangen door een regulering per activiteit. De rijksregels staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Het Bal wijst de activiteiten aan waarvoor rijksregels gelden vanaf een bepaalde omvang. Die ondergrens is in veel gevallen anders dan in het bijlage 1 van het Besluit Omgevingsrecht (Bor). Deze nieuwe regels voor activiteiten gelden direct met het in werking treden van de Omgevingswet, dus naar verwachting per 1 juli 2022. Vanaf deze datum dient bij vergunningverlening en toezicht het nieuwe toetsingskader gehanteerd te worden. Het overgangsrecht regelt hoe de overgang gaat van inrichting naar één of meerdere activiteiten. Als een vergunning voor een activiteit onder het nieuwe systeem verplicht blijft, wordt dit een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet. Als er geen vergunningplicht meer is, worden de oude vergunningvoorschriften maatwerkvoorschriften. Een enkele keer ontstaat een nieuwe vergunningplicht. De omzetting van inrichting naar activiteit, kan/gaat betekenen dat het inrichtingenbestand omgezet moet worden naar een activiteitenbestand. Deze opgave is niet specifiek voor externe veiligheid, maar geldt in de breedte voor alle milieubelastende activiteiten.	Nieuw aangevraagde activiteiten kunnen niet correct opgenomen worden in het bestand en moeten later hersteld worden.	
2	Inventarisatie risicovolle milieubelastende activiteiten	Bevoegd gezag (gemeente)	1-7-2022 1-1-2024	Wens Plicht	In het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid moeten alle risicovolle activiteiten geregistreerd worden in het Register externe veiligheidsrisico's (zie ook punt 3, 7 en 8). Onder de huidige regelgeving was dit niet altijd een verplichting (zoals o.a. propaantanks < 3m ³ , waterstof, LNG).	Gemeenten hebben geen overzicht van de risicovolle milieubelastende activiteiten. Daarmee hebben zij onvoldoende basis voor het formuleren van omgevingsveiligheidsbeleid. Gemeente is niet in staat om te voldoen aan de wettelijke registratieplicht.	
3	Inventarisatie risicodata tbv het REV, waaronder aandachtsgebieden	Bevoegd gezag (gemeente)	1-7-2022 1-1-2024	Wens Plicht	In het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid wordt gewerkt met het instrument 'aandachtsgebieden' als nieuwe manier om, om te gaan met het groepsrisico. Zodra de Omgevingswet in werking treedt moet bij vergunningverlening voor risicovolle bedrijven en (beperkt) kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties rekening gehouden worden met de ligging van de aandachtsgebieden. Het is daarom belangrijk dat de aandachtsgebieden van alle risicovolle milieubelastende activiteiten per 1 juli 2022 bij het bevoegd gezag bekend zijn.	Gemeenten hebben geen overzicht van de risico's in de vorm van aandachtsgebieden. Daarmee hebben zij onvoldoende basis voor het formuleren van omgevingsveiligheidsbeleid. Gemeente is niet in staat om te voldoen aan de wettelijke registratieplicht.	
4	Inventarisatie zeer kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden	Gemeente	1-7-2022	wens	Een ander nieuw instrument is het zogenaamde 'voorschriftengebied'. Binnen aandachtsgebieden kunnen gemeenten in hun omgevingsplan voorschriftengebieden aanwijzen. In deze voorschriftengebieden gelden aanvullende bouwkundige eisen voor nieuwe gebouwen waarin mensen verblijven. Voor (geprojecteerde) zeer kwetsbare gebouwen in een aandachtsgebied is het aanwijzen van een voorschriftengebied in het omgevingsplan verplicht. Het is daarom zeer wenselijk dat geprojecteerde zeer kwetsbare gebouwen per 1 juli 2022 bij het bevoegd gezag in beeld zijn .	Gemeenten hebben geen overzicht van de zeer kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden. Daarmee hebben zij onvoldoende basis voor het formuleren van omgevingsveiligheidsbeleid.	

	Activiteit	verantwoordelijke	Datum gereed	Plicht of wens	Toelichting	Consequenties bij niet tijdig gereed	Stand van zaken regio/gemeente
5	(Besluit over) aanwijzen voorschriftengebieden binnen (geprojecteerde) aandachtsgebieden op locaties waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten in omgevingsplan	Gemeente	31-12-2029 of eerder zodra een ontwikkeling in een AG mogelijk wordt gemaakt	Plicht	Als er sprake is van aandachtsgebieden, dan moet de gemeente besluiten of zij binnen deze aandachtsgebieden voorschriftengebieden aanwijzen. Voor locaties waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten is de gemeente verplicht een voorschriftengebied aan te wijzen in het omgevingsplan of is daar in ieder geval beleidsmatig een standpunt over ingenomen.	Gemeenten zijn in gebreke als zij dit niet regelen. De veiligheid van aanwezigen in nieuwe zeer kwetsbare gebouwen is hiermee onvoldoende geborgd. Vergunningtrajecten verlopen minder soepel, omdat eerst het omgevingsplan in overeenstemming met de wetgeving gebracht dient te worden.	
6	Opnemen omgevingsveiligheidsbeleid in de omgevingsvisie	Gemeente	31-12-2024	Uiterlijke datum voor gereed zijn omgevingsvisie is 31-12-2024.	Om vanaf het moment van in werking treden van de Omgevingswet ruimtelijke ontwikkelingen enerzijds en vergunningverlening voor bedrijven met omgevingsveiligheidsrisico's anderzijds mogelijk te maken, dient het bestaande gemeentelijke beleidskader geactualiseerd te zijn. Gemeenten kunnen ervoor kiezen beleidsuitgangspunten in hun Omgevingsvisie vast te leggen en dit nader uit te werken met planregels in hun omgevingsplan.	Gemeenten zijn niet verplicht om in de omgevingsvisie iets over omgevingsveiligheid op te nemen. Het is echter wel een gemiste kans om beleid op dit gebied te verankeren en kan het EV-werk bij vergunningverlening en advisering rondom RO lastiger maken	
7	Aansluiten op het REV	Bevoegd gezag (gemeente - provincie - rijk)	1-7-2022	Wens	Met de komst van de Omgevingswet komt er een Register Externe Veiligheidsrisico's. Het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is een database waarin de informatie over externe veiligheidsrisico's verzameld wordt. De aansluiting op het REV is een opgave op zich. Een belangrijke voorwaarde om aan te kunnen sluiten op het REV is dat de informatie geordend moet zijn volgens het ter beschikking gestelde informatiemodel en dat de data ontsloten wordt via de application programming interface (API). In een stappenplan is aangegeven welke stappen nodig zijn om aan te kunnen sluiten. Dit stappenplan is te vinden op www.registerexterneveiligheid.nl	Indien de aansluiting op het REV niet tijdig is gerealiseerd moet er een schaduwadministratie bijgehouden worden die later omgezet wordt. Dit is dubbel werk en levert kans op fouten bij overname van de data.	
8	Aanleveren data aan het REV	Bevoegd gezag (gemeente – provincie - rijk)	Nieuwe activiteiten: 1-7-2022 Bestaande activiteiten: 1-1-2024	Plicht Plicht	Meer specifiek gaat het om 43 verschillende activiteiten met risico's rondom de opslag, het transport en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Deze activiteiten komen niet één op één overeen met de gegevens die tot op heden in het Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS) zijn geregistreerd. Zo moeten straks bijvoorbeeld ook kleinere propaan opslagtanks (< 3 m3) geregistreerd worden. Voor een groot deel van deze activiteiten zijn gemeenten het bevoegd gezag. Daarmee zijn zij ook de wettelijk aangewezen databronhouder. Daarom leveren gemeenten voor de activiteiten waarvoor zij bevoegd gezag zijn, gegevens aan het REV. Gemeenten kunnen de omgevingsdiensten opdracht geven voor deze taakuitvoering. Het gaat hierbij onder andere om de geografische ligging van de activiteiten, de afstanden voor het plaatsgebonden risico en het eventuele aandachtsgebied. Deze gegevens moeten zij voor bestaande activiteiten uiterlijk 1 januari 2024 aanleveren. Voor nieuwe activiteiten geldt een aanlevertijd van 2 weken na het verlenen van de omgevingsvergunning.	Indien de data niet aangeleverd kunnen worden aan het REV voor deze data wordt niet voldaan aan de wettelijke verplichtingen.	
9.	Risicocommunicatie	Bevoegd gezag (gemeente – provincie - rijk)	1-7-2022	Plicht	Bij intrede Ow worden aandachtsgebieden zichtbaar. Bij het aanwijzen van voorschriftengebieden worden bestuursorganen op grond van artikel 5.15 (tweede lid, Bkl) verantwoordelijk gesteld voor een specifiekere uitwerking van 'bescherming' binnen aandachtsgebieden. Binnen het stelsel van de Omgevingswet (art. 5.15 Bkl) heeft het bevoegd gezag verschillende typen maatregelen tot haar beschikking ter bescherming van mensen die binnen het aandachtsgebied verblijven, waaronder aanvullende risicocommunicatie. Binnen het omgevingsplan dient door het bevoegd gezag een risicocommunicatiebeleid opgenomen te worden waarin aanvullende risicocommunicatie in een concrete en bredere context wordt geplaatst. Hoe kunnen we hierover het beste communiceren naar bewoners? Rijksoverheid ontwikkelt algemene teksten met uitleg en handelingsperspectieven die opgenomen worden in de Atlas Leefomgeving waar de aandachtsgebieden getoond worden. Zijn binnen uw gemeenten al aanvullende teksten of communicatiebeleid hiervoor ontwikkeld ?		